

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Полтавський державний аграрний університет
Освітня програма	54547 Право
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	081 Право

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Полтавський державний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	54547
Назва ОП	Право
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Обрусна Світлана Юріївна, Балаж Юлія Іванівна, Дикий Олег Вікторович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	14.10.2024 р. – 16.10.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/13708/vidomostisopravo.pdf>

Програма візиту експертної групи <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/13870/programapravo.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Освітня програма добре структурована та відповідає вимогам стандарту вищої освіти. ОК програми має особливість, зокрема вивчення аграрного, земельного та екологічного права, що відповідає стратегії розвитку ПДАУ. Студенти мають можливість обирати дисципліни в обсязі 26,7% від загального обсягу ОПП, що сприяє формуванню індивідуальної освітньої траєкторії. Практична підготовка забезпечує належний рівень засвоєння компетентностей, хоча є потреба у розширенні баз практики, зокрема в правоохоронних органах. ЗВО забезпечує прозорість правил прийому, підтримує академічну мобільність та інтерактивне навчання. В університеті діє прозора система контролю якості освіти, що включає внутрішні нормативні документи та політику академічної доброчесності. Викладачі мають академічну свободу у виборі методів викладання, активно застосовуються інтерактивні підходи. Для дистанційного навчання використовуються сучасні платформи, що сприяє стабільній роботі в умовах воєнного стану. Важливою складовою програми є інтернаціоналізація освіти, підтверджена співпрацею з іноземними ЗВО. Університет підтримує систему внутрішнього забезпечення якості освіти. Існують чіткі процедури контролю знань, критерії оцінювання та дотримання академічної доброчесності, зокрема через систему Turnitin. Належний рівень матеріально-технічного забезпечення, дистанційне навчання через Moodle та Google Meet, а також вільний доступ до інформаційних ресурсів підвищують якість освітнього процесу. В університеті діє прозора система контролю якості освіти, що включає внутрішні нормативні документи та політику академічної доброчесності. Матеріально-технічне забезпечення відповідає вимогам, що сприяє досягненню програмних результатів навчання. Університет також активно розвиває співпрацю з роботодавцями та іноземними ЗВО, що підсилює інтернаціоналізацію освіти.

Недоліки

Недоліки освітньо-професійної програми полягають у тому, що тематика курсових робіт залишається обмеженою лише цивільним та господарським процесами, що звужує спектр знань і не дозволяє повною мірою реалізувати міждисциплінарний підхід. Це обмежує підготовку фахівців з ширшою компетенцією в інших важливих галузях права, таких як аграрне, земельне, екологічне та інші. Також виявлено, що серед рецензентів програми відсутні представники роботодавців із правоохоронних органів, попри заявлену керівництвом університету взаємодію з ними. Це питання особливо важливе, оскільки наявні бази практики не повністю відповідають сучасним вимогам ринку праці, зокрема у правоохоронній сфері та аграрному секторі економіки, що також обмежує можливості студентів для проходження стажування у спеціалізованих структурах та отримання практичних знань у відповідних галузях. Хоча в профілі програми передбачено можливість викладання окремих навчальних компонентів англійською мовою, на практиці цього поки що не реалізовано, що знижує рівень інтернаціоналізації освітнього процесу і можливості студентів у подальшій професійній інтеграції на міжнародному рівні. Крім того, студенти не достатньо залучені до заходів з популяризації академічної доброчесності та недостатньо обізнані з процедурами оскарження результатів оцінювання та вирішення конфліктних ситуацій, що потребує додаткової уваги адміністрації університету.

Рекомендації

Гаранту освітньо-професійної програми доцільно до наступного перегляду ОПП розширити тематику курсових робіт, включивши інші галузі права, такі як аграрне, земельне та екологічне право тощо. Це підсилить міждисциплінарний підхід і додасть унікальності програмі, сприяючи підготовці фахівців з більш широким спектром знань. Адміністрації університету також варто звернути увагу на необхідність розширення баз практики, на наступний навчальний рік, зокрема для сфери правоохоронних органів та аграрного сектору, оскільки наявні бази не повністю відповідають вимогам сучасного ринку праці та практичної підготовки студентів. Експертна група рекомендує забезпечити залучення до рецензування освітньо-професійної програми представників відповідних роботодавців, особливо з правоохоронних органів, що посилить змістовну складову ОПП у контексті кримінальної юстиції, при наступному перегляді ОПП. Також доцільно розширити коло роботодавців та практиків, залучивши фахівців аграрної сфери, що сприятиме підвищенню практичної цінності програми. Рекомендується запровадити викладання окремих тем або модулів англійською мовою, що підвищить рівень інтернаціоналізації освіти. Крім того, експертна група радить активніше залучати студентів до участі у круглих столах, вебінарах, спрямованих на популяризацію академічної доброчесності. Важливо також постійно проводити роботу зі студентами для ознайомлення з нормативною базою щодо процедури оскарження результатів оцінювання та алгоритму дій у конфліктних ситуаціях. Окрім цього, пропонується ознайомити студентів із алгоритмом дій при використанні скриньок довіри як засобу зворотного зв'язку з адміністрацією закладу. Експертна група також рекомендує адміністрації університету інформувати студентів щодо процедур вирішення конфліктів і розгляду скарг на організацію освітнього процесу протягом поточного навчального року.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт вищої освіти для магістратури за спеціальністю 081 «Право» у галузі знань 08 «Право» був затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 20.07.2022 р., № 643. Освітньо-професійна програма (ОПП) «Право» орієнтована на досягнення результатів і компетенцій, визначених цим стандартом, що підтверджується відповідними матрицями ОПП і аналізом змісту силабусів ОК. Усі програмні результати навчання (ПРН) та компетенції, включені до ОПП, узгоджені зі стандартом вищої освіти. Аналіз матриць у профілі ОПП, та також силабусів обов'язкових ОК свідчить про можливість до досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 081 Право рівнем підготовки магістрів.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний стандарт відсутній

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Згідно з профілем ОПП, її мета полягає в поглибленні компетентностей для розуміння сфери права, особливо в аграрному секторі, а також підготовка до самостійної юридичної практики з можливістю розв'язання складних інноваційних і дослідницьких завдань у правотворчості, правозастосуванні, консультативній, управлінській та науковій сферах. Це відповідає стратегії розвитку Полтавського державного аграрного університету (далі - ПДАУ) на 2024-2030 рр. (<http://surl.li/nuiruv>). Відповідно до місії університету, що визначена у стратегії його розвитку, університет визначено як центр інноваційної освіти в центральній Україні, де гармонійно поєднуються аграрно-продовольча, адміністративно-управлінська, соціально-гуманітарна та виробничо-інженерна підготовка висококваліфікованих фахівців. Стратегія враховує національно-патріотичні інтереси, індивідуальні освітні потреби та запити всіх зацікавлених сторін, забезпечуючи безпечний і комфортний освітній простір. Ця мета корелює зі змістом ОПП і системно реалізується через внесення змін до програми з урахуванням як внутрішніх, так і зовнішніх факторів (наприклад, прийняття стандарту вищої освіти у 2022 році), а також визначення особливості ОПП.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

ПДАУ долучає до обговорення проекту ОПП різних стейкхолдерів, серед них представники здобувачів, академічної спільноти та представники роботодавців. Так, під час обговорення редакції ОПП 2024 р. було отримано рецензії від професора кафедри адміністративного права та процесу Харківського національного університету внутрішніх справ, д.ю.н., професора, заслуженого діяча науки і техніки України Анатолія Комзюка, диретора ТОВ "АГРІС" В.М. Куцивол, судді Ожтєбрьського районного суду м. Полтави М.О. Материнко. В зазначених відгуках немає зауважень щодо вмісту або структури ОПП. При зустрічі з ЕГ представники роботодавців, які співпрацюють з ПДАУ за спеціальністю 081 Право, вказали на активне долучення їх до навчального процесу, а також проходженням різних видів практики. Під час зустрічей із здобувачами та випускниками зверталася увага про активне долучення їх до внесення змін до ОПП, як самостійно, так і через органи студентського самоврядування та гаранта. За свідченням студентів таким чином були внесені зміни до ОК6 Правове регулювання сільськогосподарського товаровиробництва (ОПП 2024) з подальшим перейменуванням на ОК6 Актуальні проблеми аграрного, земельного та екологічного права (ОПП 2024). На запит ЕГ, Університет надав докази обговорення ОПП, враховуючи думки та потреби стейкхолдерів (за протоколами 2022, 2023, 2024 рр. від кафедр). На зустрічі з ЕГ було встановлено, що у дискусіях брали участь також студенти, так як вони є членами робочої групи з розробки ОПП на 2024 рік. Під час зустрічі студенти підтвердили регулярну взаємодію з гарантом та робочою групою. Також в ПДАУ проводяться

систематичні опитування студентів різними органами, що охоплюють питання задоволеності освітньою програмою, навчальним процесом та компетенціями викладачів. Деякі з цих опитувань передбачають відкриті відповіді, де студенти можуть висловлювати свої побажання. Однак серед наданих ПДАУ рецензій на ОПП не були представлені представники роботодавців, а саме правоохоронних органів. Гаранту ОПП необхідно до наступного перегляду ОПП звернутися до відповідних представників роботодавців для включення їх до взаємодії щодо оцінювання профілю ОПП та відповідних ОК, що дозволить посилити змістовну складову освітньо-професійної програми.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Цілі ОПП, а також безпосередньо ПРН визначається на основі тенденцій ринку праці та розвитку галузі права. Зміни, внесені до структури та змісту ОПП, відповідають оновленому стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» та запровадженню єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ) для магістрів. Роботодавці активно залучаються до рецензування ОПП, а регіональний контекст програми враховується через співпрацю з місцевими представниками роботодавців. У ОПП 2024 року внесені зміни, що доповнили перелік спеціальних компетентностей та ПРН, що надало ОПП унікальності. Також враховано тенденції розвитку спеціальності 081 «Право» як у національному, так і міжнародному контексті. Університет адаптував підходи до структури освітніх компонентів, використовуючи досвід інших закладів вищої освіти. Ці тенденції відображені у змісті кожної освітньої компоненти, що підтверджується аналізом ОПП і силабусами дисциплін. Регіональний контекст також реалізується через навчальні компоненти ОПП, зокрема в темі «Сталий розвиток сільських територій у контексті розбудови громад Полтавщини».

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОПП структурована, а включені в неї компоненти відповідають вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 Право рівня магістра. ПДАУ залучає студентів, представників академічної спільноти та представників роботодавців до обговорення ОПП і враховує їхні пропозиції. ОПП має особливість, що відповідає загальній стратегії ПДАУ, що виражена у додатковому вивченні аграрного, земельного та екологічного права.

Недоліки

Серед наданих ПДАУ рецензій на ОПП не були представлені представники роботодавців, а саме правоохоронних органів. Хоча за твердженням керівництва університету така взаємодія відбувається.

Рекомендації

Гаранту ОПП необхідно до наступного перегляду ОПП звернутися до відповідних роботодавців, а саме представників правоохоронних органів, щодо включення їх до процесів пов'язаних з рецензуванням ОПП та відповідних ОК, що дозволить посилити змістовну складову освітньо-професійної програми в контексті кримінальної юстиції.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

ОПП «Право» в ПДАУ для підготовки здобувачів рівня магістрів складає 90 кредитів ЄКТС, що відповідає частині 5 статті 5 Закону України «Про вищу освіту». З цього обсягу блок вибіркових освітніх компонентів становить 24

кредитів ЄКТС, тобто 26,7% від загального обсягу освітньої програми. Аналіз навчальних планів на 2022-2023, 2023-2024, 2024-2025 н.р. свідчить, що навантаження на студентів рівномірно розподілено протягом усього строку навчання. Кількість форм контролю в одній сесії залежить від семестру (6 - 1 семестр, 7 - 2 семестр, 6 - 3 семестр), а середнє аудиторне навантаження варіюється залежно від ОК і в середньому становить приблизно 22% від загальної кількості годин.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ОПП «Право» є структурованою, а відповідні освітні компоненти дозволяють досягти компетентностей та результатів навчання, визначених відповідним стандартом освіти. Включені до ОПП ОК відповідають спеціальності 081 «Право», про що свідчить аналіз відповідних силабусів та наскрізної програми з практики. Структурно ОПП складається з обов'язкових компонентів — 66 кредитів ЄКТС (з них 24 кредити ЄКТС виділено на практичну підготовку) та вибіркового компонентів — 24 кредитів ЄКТС. Загалом 63 кредитів ЄКТС з 66 обов'язкових ОК відповідає предметній області спеціальності 081 «Право», що повністю відповідає стандарту вищої освіти. Забезпечення досягнення компетентностей та результатів навчання ОПП підсилюється вибірковою складовою, а саме вибілковими ОК. Варто відзначити, що структура ОК обов'язкової складової є логічною і послідовною. ОПП включає два види практики - стажування з фаху (24 кредити ЄКТС), яке розподілене протягом двох семестрів. Вибіркова складова представлена в профілі ОПП без назв, однак дисципліни відповідають різноманітним галузям права, що підтверджується робочими навчальними планами, отриманими на запит ЕГ. Варто відзначити, що виокремлення курсової роботи як окремої ОК зустрічається у академічній спільності. Однак варто звернути увагу, що ОК9 курсова робота виконується в межах цивільного і господарського процесів в Україні. ЕГ вважає, що гаранту ОПП необхідно розширити тематику курсових робіт до інших галузей права, таких як аграрне, земельне та екологічне право та інші. Це не лише посилить міждисциплінарний підхід, але й підкреслить унікальність освітньої програми, сприяючи підготовці фахівців з ширшим спектром знань і компетентностей.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОПП «Право» відповідає предметній області, визначеній для спеціальності 081 «Право», що підтверджується аналізом обов'язкових та вибіркового освітніх компонентів. Так, обсяг ОК, які відповідають спеціальності 081 «Право», складає 87 кредитів ЄКТС (включаючи виробничу практику) з обов'язкових та вибіркового ОК. 3 кредити ЄКТС займають дисципліни загальної підготовки, які дозволяють здобувачам вищої освіти оволодіти загальними мовленнєвими навичками спілкування іноземною мовою. ОПП «Право» передбачає вивчення як фундаментальних основ галузей права, органічно розподілених за галузями права включеними до ЄДКІ, так і дисциплін, які визначають особливість ОПП - аграрне, земельне та екологічне право. Вибіркові компоненти доповнюють ОК або деталізують їх, що дозволяє студентам більш ґрунтовно вивчити різні напрямки права.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структурно ОПП складається з обов'язкових та вибіркового компонентів, причому вибіркові дисципліни організовані через перелік ОК для 2 семестру та 3 семестру (<https://bit.ly/3YvgDYO>). У профілі ОПП представлено 16 вибіркового дисциплін, кожна з яких має обсяг 4 кредити ЄКТС. Студенти обирають дисципліни до початку навчального року в якому заплановане вивчення таких дисциплін. Процедура вибору освітніх компонентів здійснюється через спеціалізовану інформаційну систему (<http://surl.li/ttykm>) через електронні кабінети здобувачів. Ця система є досить розширеною. Процес вибору дисциплін регулюється Положенням про забезпечення права на вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в ПДАУ (<http://surl.li/bixuq>), де в підрозділі 2.3 детально прописані відповідні процедури. Для магістерського рівня вибір дисциплін здійснюється з компонентів, що мають фахове спрямування, що дозволяє додатково посилити професійний рівень студентів. Процедура вибору здійснюється через систему LMS університету (<http://surl.li/ttykm>). Кількість студентів у кожній групі варіюється обмежено до 30 осіб. Студенти підтвердили можливість вибору дисциплін у рамках зазначеної процедури. Опис дисциплін або силабуси доступні на сайті університету (<https://bit.ly/3YvgDYO>). Індивідуальна траєкторія навчання також забезпечується через можливість самостійного вибору бази для проходження практики.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка в межах ОПП передбачає два види стажування з фаху, а саме організаційно - аналітичне та професійно орієнтоване, яка розподілена між двома семестрами навчального процесу та становить 24 кредити ЄКТС, що відповідає вимогам стандарту освіти 081 "Право". Організація практики регламентується Положенням про проведення практики студентів ПДАУ (<https://bit.ly/4ecFvtf>). Практика включає стажування з фаху, поділене на «Стажування з фаху (організаційно-аналітичне)» (15 кредитів) та «Стажування з фаху (професійно-орієнтоване)» (9 кредитів). Це сприяє формуванню ключових загальних та спеціальних компетентностей, та програмних результатів навчання. Для організації практичної підготовки ПДАУ укладає договори з підприємствами, установами та організаціями, що є базами для проходження практики, з якими підписано відповідні договори та меморандуми про співпрацю. Наприклад, студенти проходять практику у юридичній клініці, муніципальних органах та адвокатських об'єднаннях. Зокрема, базою для проведення юридичного консультування є Юридична клініка ПДАУ (<http://surl.li/mncnci>), яка надає безкоштовну юридичну допомогу. Під час зустрічей із роботодавцями підтверджено високий рівень теоретичної підготовки студентів. Практика здійснюється відповідно до наскрізної програми (<http://surl.li/scwkwc>), а оцінювання проходження практики включає публічний захист звітів перед комісією. Крім того, студенти мають можливість самостійно обирати бази для проходження практики, що підтверджується відгуками керівників виробничих практик та результатами анкетування задоволеності рівнем здобутих компетентностей (<http://surl.li/ayyhuc>; <http://surl.li/fkooxj>). Однак адміністрації ПДАУ слід звернути увагу на необхідність розширення баз для проходження виробничої практики, особливо в сфері правоохоронних органів та аграрного сектору, що необхідно для розширення можливостей працевлаштування для випускників ОПП.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Під час опитування здобувачів та викладачів ЕГ встановила, що ОПП включає можливість розвитку соціальних навичок. Це досягається шляхом залучення студентів до наукових гуртків, участі в наукових конференціях, круглих столах, підготовки наукових проєктів, а також використання кейсових методів навчання в межах викладання окремих дисциплін. Практика на різних базах з різним змістом роботи також сприяє розвитку таких навичок. У першому семестрі 2024-2025 н.р. в Університеті застосовується змішана форма навчання: студенти денної форми навчаються аудиторно, а студенти заочної форми – дистанційно. Навички соціальної комунікації студентів розвиваються через активну систему студентського самоврядування.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Загальний обсяг ОПП становить 90 кредитів ЄКТС, що відповідає стандарту спеціальності 081 «Право» рівня підготовки магістрів, а тривалість навчання складає 1 рік 4 місяці. Обсяг окремих освітніх компонентів відповідає загальноприйнятій практиці в інших закладах вищої освіти. Аудиторне навантаження на здобувачів освіти за навчальними планами 2023-2024, 2024-2025 н.р. є збалансованим, щоденне навантаження складає 2-3 академічні пари згідно з розкладом (<https://asu.pdau.edu.ua/schedule/group>). Університет активно використовує систему LMS - АСУ ПДАУ для організації навчального процесу, включаючи дистанційне навчання (використовується Moodle). Окремі освітні компоненти мають збільшений обсяг кредитів для вивчення фундаментальних галузей права, до того ж абсолютна більшість дисциплін є фаховими 87 кредитів ЄКТС. Обсяг освітніх компонентів варіюється залежно від змісту дисципліни та форми підсумкового контролю знань, зокрема для дисциплін, що завершуються екзаменом, передбачено більшу кількість кредитів.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

ОПП акцентує увагу на практичній підготовці здобувачів, зокрема через освітні компоненти ОК 11 та ОК 12, що включають професійно-орієнтовані стажування. Програмні результати навчання забезпечуються завдяки освітнім компонентам, які містять практичні кейси, що вирішуються під час занять. Для підвищення практичної орієнтованості до викладання залучаються фахівці-практики. Викладачі мають досвід практичної діяльності, а також до освітнього процесу залучаються професіонали практики для читання лекцій. В межах ОПП дуальна освіта не реалізована.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією

Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ОПП спрямована на інтеграцію знань з актуальних питань публічного та приватного права для формування у здобувачів розуміння їхньої ролі у забезпеченні національних інтересів України, сталого розвитку економіки, громадянського суспільства та держави. Програма також сприяє набуттю компетентностей, що підтримують досягнення цілей сталого розвитку, таких як зміцнення правосуддя, боротьба зі зміною клімату, збереження екосистем, раціональне використання природних ресурсів та забезпечення сталого розвитку сільського господарства, вказане підтверджується змістом тематичних планів ОК включених до ОПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Загалом ОПП є структурованою та відповідає вимогам освітнього стандарту. Обсяг і зміст освітніх компонентів відповідають предметній області спеціальності 081 "Право". Здобувачі освіти мають реальну можливість обирати дисципліни в обсязі, що становить 26,7% від загального навчального плану. Практична підготовка забезпечує належний рівень для засвоєння компетентностей, визначених стандартом вищої освіти.

Недоліки

1. Виділення курсової роботи хоча і є допустимою практикою серед інших ЗВО України, однак звуження тематики лише до проблем цивільного і господарського процесів в Україні обмежує можливості студентів, а також не визначає особливості самої ОПП. 2. Наявні бази практики не у повній мірі забезпечують вимоги ринку праці та особливості самої ОПП, особливо в контексті правоохоронних органів та аграрного сектору економіки.

Рекомендації

1. Гаранту освітньо-професійної програми розширити тематику курсових робіт до інших галузей права, таких як аграрне, земельне та екологічне право та інші. Це не лише посилить міждисциплінарний підхід, але й підкреслить унікальність освітньої програми, сприяючи підготовці фахівців з ширшим спектром знань і компетентностей. 2. Адміністрації ПДАУ слід звернути увагу на необхідність розширення баз для проходження виробничої практики, особливо в сфері правоохоронних органів та аграрного сектору.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому до Полтавського державного аграрного університету у 2024 році (<https://bit.ly/3RNpCzq>) відповідають Порядку прийому для здобуття вищої освіти в 2024 році (Наказ МОН від 06 березня 2024 року № 266). У розділі I визначено загальні положення вступу до ПДАУ. У розділі II «Прийом на навчання для здобуття вищої освіти» зазначено, що для вступу на навчання ступеня магістра за спеціальністю 081 "Право" на основі НРК6 приймаються особи, які здобули освіту зі спеціальностей 081 «Право» або 293 «Міжнародне право». На основі НРК6 та НРК7 зараховуються бали ЄВІ 2023 або 2024 років та ЄФВВ 2024 року (с. 32). У розділі X наведено вимоги до зарахування, що передбачає підтвердження місця навчання та подання відповідних особистих документів. Прийом на навчання за освітньою програмою здійснюється на конкурсній основі незалежно від джерел фінансування. Правила прийому на навчання до Університету чіткі, зрозумілі й не містять дискримінаційних положень. Також у правилах немає обмежень для осіб з особливими освітніми потребами.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

З урахуванням того, що спеціальність 081 Право відноситься до таких, щодо яких здійснюється додаткове регулювання державою, умови вступу є стандартизованими та визначаються МОН України і деталізуються ЗВО. Загалом до участі в конкурсі допускаються особи, які раніше здобули ступінь бакалавра з спеціальностей 081 «Право» або 293 «Міжнародне право». Відповідно до розділу VII правил прийому, для конкурсного відбору осіб, які вступають на навчання для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня вищої освіти за спеціальностями 081 «Право» та 293 «Міжнародне право», зараховуються результати єдиного вступного іспиту з іноземної мови та єдиного фахового вступного випробування.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Процедура визнання та перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти визначена в кількох нормативних документах ПДАУ, зокрема: Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ (<http://surl.li/bpvlxh>), Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу в ПДАУ (<http://surl.li/duiqbs>). Питання академічної мобільності вирішуються через співпрацю та взаємний обмін студентами на основі двосторонніх міжуніверситетських договорів. Відбір учасників освітнього процесу для програм академічної мобільності проводиться Конкурсною комісією з відбору учасників освітнього процесу Університету. Поза конкурсом розглядаються здобувачі, які мають право на соціальну стипендію, аспіранти, а також ті учасники освітнього процесу, які отримали персональне запрошення від закладу вищої освіти або наукової установи-партнера для участі в програмі академічної мобільності. У ВСО зазначено, що здобувачі вищої освіти денної форми навчання другого (магістерського) рівня вивчали дисципліну «Верховенство права» в Полтавському інституті економіки і права Університету «Україна». На основі академічних довідок, виданих Полтавським інститутом економіки і права Університету «Україна» від 26.05.2024 р. № 11193 та № 11192, було підтверджено успішне опанування освітнього компоненту, а ПДАУ відповідно - визнання цих результатів. Під час роботи ЕГ вказаний приклад було підтверджено. На запит ЕГ було надано договори про співробітництво як з вітчизняними, так і закордонними університетами.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Процедура визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, регулюється Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти ПДАУ (<http://surl.li/goelsu>). Це положення визначає порядок та процедуру визнання результатів навчання у неформальній/інформальній освіті. Процедура передбачає створення Комісії з визнання та перезарахування результатів, яка діє 1 рік. Здобувач освіти подає директору інституту заяву з додатками передбаченими в Розділі 3 вказаного положення. Комісія може повністю або частково визнати результат навчання. У разі отримання негативного висновку Комісії, здобувач вищої освіти має право подати апеляцію ректору до початку семестру, в якому планується вивчення відповідного освітнього компонента. Згідно з чинним положенням ПДАУ, визнання та перезарахування результатів неформальної освіти може бути здійснено до початку або протягом семестру, в якому вивчається відповідна освітня компонента (ОК). Визнання поширюється як на обов'язкові, так і на вибіркові ОК або їх частини.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітня діяльність ПДАУ в межах ОПП "Право" відповідає загально академічним правилам, а також законодавству, щодо правил прийому на навчання. Так, правила прийому на навчання за освітньою програмою є прозорими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень і доступні на офіційному веб-сайті. Існує нормативне регулювання визнання результатів навчання, здобутих у рамках неформальної освіти, а також правила, що регулюють академічну мобільність.

Недоліки

Недоліки відповідно до підкритеріїв критерії 3 не виявлені

Рекомендації

Експертна група дійшла висновку, що ОПП відповідає вимогам за підкритеріями критерію 3. Однак ЕГ рекомендує адміністрації ПДАУ розглянути можливість розширення ліцензійного обсягу набору на відповідний навчальний рік.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Навчання на ОПП здійснюється відповідно до законодавчих та підзаконних актів України, стандартів вищої освіти Статуту ПДАУ, Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ (<http://surl.li/huuttm>) та інших локальних актів ПДАУ (<http://surl.li/jkjqgb>). Основними видами навчальних занять в Університеті є: 1) лекція; 2) лабораторне, практичне, семінарське заняття; 3) консультація, що забезпечує ПРН 1-20. Інтерв'ювання фокус-груп (НПП, здобувачі адміністрація ЗВО), аналіз документів, що знаходяться у вільному доступі, підтверджують факт того, що викладач необмежений у виборі форм, методів та засобів навчання, трактуванні навчального матеріалу, що підтверджує у ЗВО дотримання принципу академічної свободи. Для досягнення цілей та програмних результатів навчання застосовуються як пасивні, так і активні освітні технології. Переважаючими є методи інтерактивного навчання (робота в групах, (парах), тренінги, ситуаційні завдання, кейси), що забезпечує ПРН3, ПРН 4, ПРН 6, ПРН 7. Аналіз матриці відповідності підтверджує, що форми та методи навчання, що використовуються, дозволяють досягти цілей та значної більшості програмних результатів навчання, заявлених в ОП. Про це свідчать і результати опитування здобувачів, розміщені на сайті університету (<http://surl.li/aaykxw>), інтерв'ювання фокус-груп. Студентоцентризм, як одну із загальних засад організації освітнього процесу, визначено у низці локальних актів університету. Статуті ПДАУ (<http://surl.li/yfvote>), Положенні про організацію освітнього процесу в ПДАУ (<http://surl.li/huuttm>), Стратегії розвитку ПДАУ на 2021-2025 рр. (<https://bit.ly/zalkwt7>). Вказана засада реалізується у можливості вибору форми навчання на етапі вступу та праві на її зміну; формуванні індивідуальної освітньої траєкторії, широкому спектрі форм і методів навчання, врахуванні інтересів здобувачів під час формування ОП, можливості навчання за індивідуальним графіком, що було підтверджено ЕГ під час інтерв'ювання різних фокус-груп.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

ОПП «Право» знаходиться у вільному доступі на офіційному сайті ЗВО (<http://surl.li/dekanf>), що дозволяє як абітурієнтам, так і здобувачам ознайомитись із метою, змістом, ПРН, видами оцінювання, переліком ОК. Більш детальну інформацію щодо цілей, змісту, порядку та критеріїв оцінювання, ПРН у межах окремих ОК розміщено у силабусах та робочих програмах, що знаходяться у вільному доступі на відповідних сторінках сайту ЗВО (<http://surl.li/cuizah>). Обов'язкові компоненти ОПП представлені силабусами та робочими програмами. Вибіркові - силабусами. Аналіз силабусів ОК свідчить, що вони містять вичерпну інформацію щодо: системи нарахування балів, термінів виконання робіт і перекладання, відвідування занять, політики академічної доброчесності, оскарження результатів оцінювання, зарахування результатів неформальної та інформальної освіти, змісту дисципліни, форм і методів викладання тощо. ЕГ відзначає як позитивну практику таку структура силабусу, що дає можливість здобувачам мати вичерпну інформацію як щодо змістового наповнення ОК, так і організації навчання. Інформація щодо розкладу занять надається здобувачам як на web-ресурсах (АСУ), так і на інформаційних стендах у приміщенні ЗВО. Інформацію щодо переліку нормативних та вибіркових дисциплін, форми підсумкового контролю, можливість вибору ОК здобувачі також отримують за допомогою Автоматизованої системи управління (АСУ) (<https://asu.pdaa.edu.ua>). Інтерв'ювання із здобувачами засвідчує їх обізнаність із силабусами та робочими програмами, системою оцінювання, що підтверджують і результати опитування (<http://surl.li/aaykxw>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Хоча ОПП орієнтована на вироблення практичних навичок фахівців у сфері права, у межах її реалізації простежуються різні форми імплементації дослідницького компоненту. Так, ОПП передбачає формування загальних компетентностей (ЗК1; ЗК2; ЗК3) та ПРН (ПРН 3, 4, 6, 7, 8, 12), які сприятимуть формуванню у здобувачів дослідницьких умінь і навичок. Передбачено вивчення нормативної ОК «Етичні вимоги до правничої професії, комунікативна та наукова культура юриста», що покликана сформувати у здобувачів у тому числі навички дослідницької роботи, володіння методологічним інструментарієм, тощо (реалізуються ЗК 1, 2, ПРН 1, 7). Передбачено вибіркову навчальну дисципліну «Методологія та організація наукових досліджень», що також сприяє створенню умови та можливості для подальшої успішної наукової діяльності здобувачів. ОПП передбачено виконання курсової роботи як самостійного дослідження, присвяченого актуальним проблемам цивільного та господарського процесів (ОК 9). Разом із тим ЕГ відзначає, що виконання курсової роботи передбачено окреме ОК, але проблематика написання таких робіт обмежується проблемами цивільного та господарського процесів. Аналіз робочих навчальних програм та силабусів ОК свідчить, що в межах освітнього процесу забезпечується використання навчальних методів, заснованих на дослідженнях. (наприклад, інформаційно-пошукова діяльність при написанні рефератів, есе, курсових робіт тощо), підготовці до занять Інтерв'ювання із НПП також засвідчує про використання ними під час вивчення навчальних дисциплін як низки загально-правових, так і спеціально-юридичних методів. Також здобувачі мають брати участь у студентських наукових конференціях: Правові, економічні та соціокультурні засади регулювання суспільних відносин: сучасні реалії та виклики часу: V Всеукр. наук.-практ. конф., м. Полтава, 5-6 грудня 2023 р. (<http://surl.li/uthinv>); Трансформація правової системи України в сучасних умовах: Всеукр. інтернет-конф., м. Полтава, 20 грудня 2023 р. (<http://surl.li/tsqben>), Інноваційний потенціал та правове забезпечення соціально-економічного розвитку України: виклик глобального світу: VIII Міжнар. наук.-практ. конф., 15-16 травня 2024 р. (<http://surl.li/bgbcxq>). Здобувачі долучилися до проведення науково-практичних вебінарів, круглих столів, написання наукових публікацій самостійно та разом із викладачем (<http://surl.li/ldgfs>), роботи наук. студ. гуртка «Правовий диспут» (<http://surl.li/udfpcb>) та ін.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Аналіз правової бази та інтерв'ювання різних фокус-груп дали можливість ЕГ простежити алгоритм оновлення ОК ОП. НПП, які забезпечують викладання дисциплін на ОП, погоджують зміст ОК із групою забезпечення спеціальності. Оновлення змісту ОК відбувається в кінці попереднього семестру за ініціативою лектора з урахуванням наукових інтересів здобувачів вищої освіти. Щорічно перегляд змісту ОК обговорюється на засіданнях кафедри та схвалюється групою забезпечення спеціальності. Ініціаторами оновлення змісту ОП, ОК виступають науково-педагогічні працівники, розробники ОП, здобувачі та роботодавці, інші стейкхолдери, що підтверджено під час інтерв'ювання ЕГ різних фокус-груп та в аналізі результатів анкетування здобувачів (<http://surl.li/aaykxw>), Узагальнення пропозицій та зауважень стейкхолдерів Полтавського державного аграрного університету (документ надано на запит ЕГ). Усі зацікавлені особи можуть надати відгуки та пропозиції на ОПП (<http://surl.li/jzthev>) Підставами для перегляду змісту ОК є зміни нормативно-правової бази, сучасні наукові досягнення у правничій сфері, досвід провідних ЗВО щодо реалізації ОПП за спеціальністю 081 «Право», пропозиції роботодавців та інших стейкхолдерів, рекомендації групи забезпечення спеціальності. Детальна інформація щодо пропозицій стейкхолдерів міститься в Узагальненні пропозицій та зауважень стейкхолдерів Полтавського державного аграрного університету (документ надано на запит ЕГ). Удосконалення змісту ОК також відбувається після проходження викладачами міжнародних стажувань, наукових досліджень НПП, вітчизняних і зарубіжних наукових розробок та практик. Так, зміни до змісту ОК ОК 8, ОК 10 було внесено після проходження Кальян О., Дубович О., Купчення Л. у 2022 р. міжнародного стажування «Покращення цифрових компетентностей у віртуальній освіті: виклики в умовах кризи» на платформі онлайн-курсів в Університеті прикладних наук Вайєнштефан-Тріздорф (Німеччина) (<http://surl.li/kfxka>, <http://surl.li/kfxkg>, <http://surl.li/kfxkl>). Такі підходи до оновлення ОК підтверджуються результатами співбесід у різних фокус-групах (НПП, адміністрація ЗВО, стейкхолдери).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

У ЗВО реалізовується Стратегія інтернаціоналізації Полтавського державного аграрного університету до 2025 року (<http://surl.li/gueipz>). Навчання та викладання у межах ОПП передбачає низку програмних результатів, спрямованих на вивчення міжнародного та європейського права та його інститутів (ПРН 5, ПРН 10, ПРН 12), формування загальних (ЗК 9, ЗК 5) та спеціальних (СК 2, СК3, СК4, СК19) компетентностей. ОПП містить обов'язкову ОК 7 «Правове регулювання міжнародних відносин: публічний та приватний аспекти», метою формування у здобувачів вищої освіти системи поглядів та спеціальних знань в галузі правового регулювання міжнародних публічних та приватних відносин (<http://surl.li/ffuqri>). ОК 5 «Актуальні проблеми цивільного та господарського права: національний та міжнародний аспекти» (<http://surl.li/bixbei>). До переліку вибіркового входить ОК «Прецедентна практика ЄСПЛ», що спрямована на формування системи поглядів та спеціальних знань у сфері прецедентної практики ЄСПЛ, набуття практичних навичок щодо тлумачення та застосування рішень у вітчизняній правозастосовній практиці (<http://surl.li/echrwn>). Здобувачі вищої освіти на НПП мають безоплатний доступ до міжнародних наукових ресурсів і баз даних, зокрема, Thomson, Scopus, Web of Science, (про що було повідомлено під час інтерв'ювання різних фокус-груп). ЗВО здійснює співробітництво із низкою міжнародних партнерів європейських університетів, що значно сприяє інтернаціоналізації навчання в межах ОП: (<http://surl.li/spzcoe>). У межах міжнародних угод викладачі та здобувачі мають можливість проходити закордонні стажування, проводити наукові дослідження, брати участь у міжнародних проектах, слухати гостьові лекції тощо (<http://surl.li/xclmqw>). У

ПДАУ функціонують відділ міжнар. зв'язків, що здійснює організацію співпраці із закорд. ЗВО, освітніми і наук. устан. (<https://bit.ly/3Bryk0o>), Центр міжнар. освіти (<https://bit.ly/3oOHpbT>), Центр європ. освіти та іноз. мов (<https://bit.ly/3vswpF6>), що також сприяє інтернаціоналізації освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітній процес відповідає вимогам законодавства. ЗВО забезпечено можливість обрання НПП методів навчання та викладання згідно з принципами академічної свободи. Позитивними практиками є застосування інтерактивних методів навчання; залучення здобувачів до процесів забезпечення якості шляхом проведення анкетування. ЗВО реалізує студентоцентризований підхід, як одну із засад організації навчального процесу, та забезпечує дотримання принципів академічної свободи для здобувачів, що підтверджує можливість вибору форми навчання на етапі вступу та право на її зміну, формуванні індивідуальної освітньої траєкторії, широкий спектр форм і методів навчання, врахування інтересів здобувачів під час формування ОПП. В межах ОПП ЗВО забезпечує реалізацію інтернаціоналізації освіти, про що свідчить співпраця із низкою іноземних ЗВО, участь у реалізації міжнародних заходів.

Недоліки

ОПП передбачено, що окремі ОК можуть викладатися англійською мовою, але такої практики на ОПП поки що немає. ОПП передбачено виконання курсової роботи як самостійного дослідження, але тематика робіт обмежується актуальним проблемам цивільного та господарського процесів (ОК 9).

Рекомендації

Гаранту освітньої програми розширити тематику курсових робіт, включивши інші галузі права, такі, як аграрне, земельне, екологічне, що посилить міждисциплінарний підхід, додасть унікальності освітній програмі, значно розширить коло наукових інтересів здобувачів. Запровадити викладання окремих ОК або їх компонентів (окремих тем, модулів) іноземною мовою.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Перевірка досягнення ПРН у межах навчальних дисциплін ОПП здійснюється на основі розроблених нормативних документів ПДАУ: Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ; Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАУ; Положення про комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни в ПДАУ; Методичні рекомендації з розроблення освітньої програми I-III рівнів вищої освіти в ПДАУ; Положення про робочу програму навчальної дисципліни в ПДАУ; Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ; Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у ПДАУ; Положення про організацію сам. роботи здобувачів вищої освіти ПДАУ; Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти ПДАУ; Програми атестації здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/rvcqhe>). Форми контрольних заходів викладено у РПНД та силабусах представлених на сайті у відкритому доступі <http://surl.li/wujiop>. Згідно РПНД оцінювання здобувачів здійснюється за двома видами контролю: поточним та підсумковим. З-поміж форм контролю: усні відповіді, письмові завдання, реферати, презентації, тести, контрольні роботи тощо. Здобувачі загалом підтвердили обізнаність з процедурами та термінами проведення контрольних заходів. Інформація щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання доводиться до здобувачів на першому занятті початку семестру. Підсумковий контроль проводиться у вигляді семестрового контролю (у формі заліку/диф. заліку/екзамену, визначених освітньою програмою, навчальним планом та/або робочим навчальним планом у терміни, передбачені графіком навчального процесу, в обсязі навчального матеріалу, визначеного РП навчальної дисципліни/програмою

практики/методичними розробками для виконання курсової роботи (проекту). Під час онлайн навчання використовують платформу Moodle <https://moodle.pdau.edu.ua> та сервіс Google Meet, що забезпечує дистанційну перевірку досягнень згідно Положення про електронне освітнє середовище ПДАУ <http://surl.li/vzlupq>. Результати контролю фіксуються в електронному журналі в Кабінеті викладача <http://surl.li/swvgqi>. Оцінювання результатів навчання відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ <http://surl.li/lifcyt>. Оцінювання здобувачів здійснюється за 100-бальною ЄКТС, 4-бальною/2-бальною шкалами. Максимальна кількість балів при оцінюванні навчальних дисциплін, вивчення яких завершується екзаменом: поточний контроль – 80, екзамен – 20; з дисциплін, вивчення яких завершується заліком, за результатами поточного контролю – 100 балів. На першому занятті з навчальної дисципліни викладач роз'яснює сутність та порядок проведення видів поточного та підсумкового контролю. Реалізація ОПП та досягнення здобувачами результатів навчання для ОПП в цілому ґрунтуються на різнобічних формах контролю, чітких критеріях оцінювання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Проаналізувавши ОПП ЕГ з'ясувала, що форма підсумкової атестації ОПП корелює із чинним стандартом за другим рівнем ВО зі спеціальності 081 Право у формі ЄДКІ у порядку, визначеному КМУ <http://surl.li/gpqrjs> та відповідно до програми ЄДКІ за спец. Право та Міжнародне право затвердженої МОНУ <https://bit.ly/3YcMSe3>. Освітні компоненти ОПП в змістовній частині та в частині опанування результатів навчання відповідають розділам програми ЄДКІ. Директоратом ННІ ЕУПІТ та кафедрою проводиться організаційний та консультативний супровід підготовки студентів щодо складання ЄДКІ: протягом періоду, визначеного графіком навчального процесу: проводяться консультації, огляди лекцій щодо організаційних питань складання ЄДКІ. Загальний результат складання ЄДКІ з результатом «склав» у 2023 р. становить 92,5 %, що свідчить про високу якість результатів навчання здобутих протягом опанування ОПП та сформованість компетентностей за цією спеціальністю.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Об'єктивність оцінювання забезпечується відкритістю інформації про умови і терміни проведення контрольних заходів, фіксації результатів поточного та підсумкового контролю знань у електронних журналах протягом усього періоду вивчення ОК; застосуванні різних за рівнем та формами контр. заходів, що дозволяє виявити реальний рівень засвоєння знань студентів тощо. Процедура запобігання і врегулювання конфліктів регулюється Положенням <http://surl.li/gvcqhe>. Контроль за забезпеченням дотримання та захисту прав усієї академічної спільноти виконує омбудсмен учасників освітнього процесу <http://surl.li/zwsqjm>. Випадків застосування процедури врегулювання конфлікту інтересів та звернення до омбудсмена на ОПП не було. Порядок повторного проходження контрольних заходів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ <http://surl.li/eexwsi>, а також п. 3.1.6, п. 3.1.10, п. 3.1.11 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ <http://surl.li/kpley>. Повторне складання екзаменів допускається не більше 2 разів з кожної дисципліни: один раз викладачу, другий – комісії, яка визначається розпорядженням директора інституту, за участю кафедри. Отримана оцінка у результаті повторного складання екзамену є остаточною. Для покращення раніше отриманої оцінки, екзамен можна скласти лише один раз, отримавши дозвіл від першого проректора на основі поданої студентом заяви, яку візує завідувач кафедри та директор інституту. Протягом усього навчання студент може перезадати не більше чотирьох навчальних дисциплін. Результат, досягнутий під час такої перезадачі, вважається остаточною. Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів урегулюється відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ <http://surl.li/ysefrt>, Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ <http://surl.li/kpley>, Положення про порядок вирішення конфліктних ситуацій у ПДАУ <https://bit.ly/3POGXG6>. ЕГ встановила, що здобувачі мають достатній рівень обізнаності з порядком оскарження результатів контрольних заходів. За період підготовки здобувачів за ОПП випадків оскарження процедури і результатів проведення контрольних заходів не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Документи, якими керується ПДАУ у процесі реалізації принципів АД, оприлюднені на сайті університету <http://surl.li/joguna>. Етичні принципи та правила, якими мають керуватися учасники освітнього процесу ПДАУ

висвітлені у п.9 Положення про організацію освітнього процесу <http://surl.li/evqfii>, п.11 Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти <http://surl.li/qdqzuo>. Ствердженню академічної доброчесності в освітній спільноті ПДАУ сприяють Кодекс АД <http://surl.li/qsdqix>, Кодекс про етику викладача та здобувача <http://surl.li/bejgv>, Положення про групу сприяння АД <http://surl.li/ewnkg>, Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату <http://surl.li/zsmbgv>, Порядок перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень <http://surl.li/bxrogrf>, Положення про комісію з АД <http://surl.li/ewnoa>. Для підвищення якості вищої освіти та формування високої академічної культури в ПДАУ створена Комісія з етики та управління конфліктами <http://surl.li/eodrt>. Для популяризації академічної доброчесності та протидії порушенням академічної доброчесності ЗВО здійснює комплексні заходи: інформування здобувачів вищої освіти про важливість дотримання академічних норм шляхом ознайомлення з положеннями про АД, де чітко визначені принципи, яких слід дотримуватися, і розкрита відповідальність за можливі порушення <http://surl.li/beknr>, <http://surl.li/bzperc>; технологічна співпраця в рамках роботи ПО Turnitin (США) <http://surl.li/kdgrbrh>, ТОВ «Плагіат» <http://surl.li/wrdyut>, яка передбачає антиплагіатну експертизу академічних текстів; формування електронного репозитарію університету <http://surl.li/kosrg>; моніторинг щодо обізнаності ЗВО принципам АД (анкетування: <http://surl.li/comfy>; створення електронної скриньки vu0@pdau.edu.ua та скриньки довіри <http://surl.li/fmrbrf>, куди можна надсилати зауваження та пропозиції щодо удосконалення інструментів протидії порушенням АД. Щорічно для здобувачів нового набору проводиться ознайомча лекція щодо питань АД, за результатами якої всі учасники освітнього процесу підписують Декларацію про дотримання принципів АД <http://surl.li/rzwez>, <http://surl.li/mciwag>, яка зберігається в особовій справі студента. На системній основі в університеті проводяться тренінги, онлайн-зустрічі <http://surl.li/upvwx>, круглі столи <http://surl.li/upvxn>, вебінари <http://surl.li/hixymh>, <http://surl.li/kwgygh>, конкурси <http://surl.li/lwggw>. В інтелектуальній грі «Академічна доброчесність як невід'ємна складова якісної освіти» команда ОПП Право отримала диплом II ступеня <http://surl.li/etmura>. На цій ОПП фактів академічної недоброчесності зафіксовано не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ вважає, що існує значний рівень узгодженості ОПП за підкритеріями критерію 5. З-поміж сильних сторін та позитивних практик у контексті критерію 5 зазначимо такі: 1. У ЗВО функціонує доступна, чітка й прозора для всіх учасників освітнього процесу нормативна база, що регламентує форми контрольних заходів, критерії оцінювання, форми атестації. 2. В ПДАУ розроблені положення щодо забезпечення академічної доброчесності; ЗВО популяризує політику академічної доброчесності, якої дотримуються здобувачі вищої освіти й НПП за допомогою інформування, бесід, перевірки наукових робіт за допомогою програм Turnitin. 3. Комплексний підхід до врахування всіх видів навчальної роботи студента, що уможливило перевірку досягнення програмних результатів навчання під час поточного і підсумкового контролю; 4. Розроблена система внутрішніх актів щодо політики, стандартів і процедур дотримання академічної доброчесності; 5. Функціонування Комісії з етики та управління конфліктами.

Недоліки

Недоліки відповідно до підкритеріїв критерію 5 не виявлені.

Рекомендації

ЕГ рекомендує активніше залучати здобувачів до участі в круглих столах та їх організації, вебінарах щодо популяризації принципів академічної доброчесності. Також ЕГ рекомендує посилити роботу із здобувачами щодо ретельнішого ознайомлення їх з нормативною базою ЗВО щодо процедури оскарження результатів оцінювання та алгоритмом дії в конфліктній ситуації.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Добір НПП для реалізації ОПП здійснюється відповідно до норм чинного законодавства, Статуту ПДАУ (<http://surl.li/yfvote>) та Положення про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників ПДАУ (<http://surl.li/hfmiiz>). При такому доборі реалізується принцип кадрової автономії. На підставі аналізу документів ЗВО, аналізу академічної і професійної кваліфікації НПП, залучених до реалізації ОП, встановлена їх відповідність ОК, які вони забезпечують. Під час інтерв'ювання фокус-групами НПП, адміністративного персоналу підтверджено факти моніторингу ЗВО закріплення НПП за ОК із врахуванням їх академічної та професійної кваліфікації. З НПП, залучених до реалізації ОПП: кандидатів наук – 67 %, докторів наук -33 %. Під час залучення НПП до реалізації освітніх компонентів в межах ОПП також береться до уваги рейтинг НПП (Положення про рейтингове оцінювання роботи НПП ПДАУ <http://surl.li/kqnqh>; <http://surl.li/ygefsx>). ЕГ було проаналізовано кадрову відповідність НПП щодо викладання обов'язкових ОК (13 обов'язкових ОК). В ході аналізу добору НПП на ОПП ЕГ акцентувала увагу на академічній кваліфікації із зазначенням спеціальності, напрямках наукових досліджень НПП, відповідності досвіду практичної роботи та специфіці ОК, формам та змісту підвищення кваліфікації, професійній майстерності. ЗВО вмотивовує добір НПП до викладання вказаними критеріями. НПП, які забезпечують освітній процес, мають відповідну кількість досягнень у професійній діяльності, визначених законодавством. Кваліфікація НПП корелює з освітніми компонентами, які реалізуються в межах ОП, забезпечує досягнення визначених ОПП цілей та ПРН.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

У ЗВО розроблено нормативне регулювання процедури конкурсного добору НПП. Конкурсний добір здійснюється відповідно до норм, прописаних у Статуті ПДАУ, п. 6.9. (<http://surl.li/yfvote>) та Положення про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників ПДАУ (<http://surl.li/hfmiiz>) Як було зазначено під час інтерв'ювання у різних фокус-групах та вказано у відповідному Положенні, при визначенні рівня професіоналізму береться до уваги відповідна кваліфікація; науковий ступінь, вчене звання; досвід науково-педагогічної діяльності; наукові публікації, що відповідають профілю освітнього компоненту. Під час інтерв'ювання у різних фокус-групах (адміністрація ЗВО, НПП адміністративний персонал) наголошувалося на прозорості конкурсного добору, що забезпечується шляхом оголошення про конкурс на офіційному сайті ЗВО (<http://surl.li/nzuhlo>) та містять інформацію про посади, за якими оголошується конкурс, перелік документів, які подаються претендентом, контакти та адресу подання документів. Під час інтерв'ювання фокус-групами адміністрації ЗВО, НПП, адміністративним персоналом підтверджено факт відкритого обговорення кандидатур на засіданнях кафедри, інституту, конкурсній комісії та Вченій раді ЗВО як інструмент прозорості конкурсного добору викладачів. Під час інтерв'ювання також було зазначено про роль гаранта відповідної ОПП під час визначення академічної та професійної кваліфікації претендента під час конкурсного добору.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Відповідно до фокусу ОПП та орієнтації на вироблення у здобувачів практичних умінь і навичок, ЗВО укладено договори про співпрацю з роботодавцями (<http://surl.li/uuacda>). Коло роботодавців відповідає фокусу ОПП. На підставі аналізу договорів про співпрацю з роботодавцями, інтерв'ювання з фокус-групами здобувачів, роботодавців, НПП, ЕГ встановила, що залучення роботодавців з належним досвідом у галузі права до організації та реалізації освітнього процесу є реальним та має системний характер. Формами такого залучення є: рецензування ОПП, стажування НПП, майстер-класи, лекції, тренінги, спільні наукові дослідження та ін. Інформацію про залучення роботодавців до освітнього процесу розміщено також на сторінці кафедри на офіційному сайті ЗВО та у соціальній мережі (<http://surl.li/aniryf>). В ході інтерв'ювання ЕГ різних фокус-груп (роботодавці, НПП, здобувачі та випускники ЗВО) було з'ясовано, що на ОПП до аудиторних занять залучаються професіонали-практики, представників роботодавців (регіональний координатор омбудсмена в Полтавській обл. Яковенко В., представник омбудсмена в Полтавській обл. В. Носенко, адвокати Піддубний П., Шеховцова О., Ткаченко А., Пономаренко В. та інші) Повну інформацію про залучення роботодавців до освітнього процесу розміщено також на сторінці кафедри на офіційному сайті ЗВО (<http://surl.li/aniryf>). Таке залучення дозволяє посилити практичну складову, формувати відповідні уміння та навички, тощо. Таке залучення має неформальний характер трудових відносин. Окремі НПП, що викладають на програмі, займаються адвокатською практикою, що також сприяє посиленню практичної складової ОПП.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Аналіз документів ПДАУ та інтерв'ювання різних фокус-груп (адміністрація ЗВО, НПП, адміністративний персонал) дали можливість ЕГ встановити, що у ЗВО визначено процедуру, форми та умови підвищення кваліфікації НПП. ЗВО здійснює як моніторинг підвищення кваліфікації НПП, та впливу підвищення кваліфікації НПП на якість викладання за ОПП (анкетування здобувачів, рейтингування НПП). ЗВО сприяє професійному розвитку НПП відповідно до фокусу ОПП, співпрацюючи із вітчизняними та зарубіжними організаціями, укладаючи відповідні

угоди, застосовуючи засоби морального та матеріального заохочення. Організації підвищення кваліфікації НПП сприяє відділ із забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку ПДАУ (<https://bit.ly/3bnWH4l>), яким укладено договори про співробітництво між ПДАУ із провідними ЗВО, науковими установами НААН України, зарубіжними університетами (<http://surl.li/kqnhu>), Аналіз інформації про стажування НПП, підвищення їх кваліфікації, участі у тренінгах, інших заходах дає можливість зробити висновок, що вони пов'язані із реалізацією ОПП та мають вплив на професійний розвиток і підвищення якості викладання на ОП. (<http://surl.li/aniryf>). Стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП регламентується Статутом ПДАУ (<http://surl.li/ixsfqe>), Правилами внутрішнього трудового розпорядку (<http://surl.li/waescvn>). Форми і методи стимулювання визначено Колективним договором (<http://surl.li/zvprgi>), Положенням про преміювання, надання матеріальної допомоги працівникам ПДАУ (<http://surl.li/pfprfw>) та іншими документами. Аналіз документів, інтерв'ювання різних фокус-груп (НПП, адміністрація ЗВО) дали можливість установити, що для стимулювання підвищення фаховості та викладацької майстерності НПП у ЗВО використовуються як моральні, так і матеріальні заохочення. Для стимулювання розвитку викладацької майстерності ЗВО також використовує такий інструмент як рейтингування, що регулюється відповідним Положенням (<http://surl.li/plwsrh>). Інформація про результати рейтингування знаходиться у відкритому доступі (<https://bit.ly/3PQmJfQ>). Застосовуються такі форми стимулювання як преміювання, надбавки, доплати, нагороди, відзначення досягнень, нагородження грамотами (<http://surl.li/zyeodz>). Позитивною практикою є матеріальне стимулювання, що здійснюється за: видання монографій і підручників, опублікування статей у періодичних виданнях Scopus та Web of Science, захист дисертації, високі результати в рейтинговому оцінюванні, отримання студентами призових місць у конкурсах наукових робіт, олімпіадах тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

НПП, залучені до реалізації ПОП, мають відповідну кількість досягнень у професійній діяльності, визначених чинним законодавством, та спроможні забезпечити реалізацію ОК. ЗВО здійснює моніторинг закріплення НПП за ОК (з врахуванням їх академічної та професійної кваліфікації). ЗВО забезпечує прозорість конкурсного добору НПП, залучених для реалізації ОПП. У ЗВО функціонує система підвищення кваліфікації НПП. В межах ОПП залучаються роботодавці з належним досвідом у галузі права до організації та реалізації освітнього процесу. Позитивною практикою є належне стимулювання розвитку викладацької майстерності (у тому числі й матеріальні форми стимулювання). Створено прозору систему рейтингування та форм стимулювання за високі рейтингові показники.

Недоліки

Серед кола роботодавців та організацій, залучених до освітнього процесу, недостатньо представлені правоохоронні структури та фахівці-практики аграрної сфери.

Рекомендації

Гаранту освітньої програми розширити коло роботодавців та професіоналів-практиків, що беруть участь в реалізації освітнього процесу, залучивши фахівців аграрної сфери та правоохоронних органів.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Фінансове забезпечення ОПП здійснюється за рахунок коштів державного бюджету та інших джерел (<https://www.pdau.edu.ua/content/koshtorys>) Для забезпечення якості підготовки здобувачів за ОПП ПДАУ має необхідну мат.-технічну базу. Функціонує Бібліотека Полтавського державного аграрного університету. ЄГ продемонстровано читальні зали, зал періодичних видань, абонемент. Формування фонду бібліотеки здійснюється з урахуванням ОП, навчальних планів, програм та тематики наукових досліджень (<http://surl.li/lyhoub>). ЄГ продемонстровано аудиторний фонд, оснащений комп'ютерною технікою, мультимедійними системами, що

забезпечує потреби здобувачів під час проведення лекцій та інших занять. Для реалізації ОП, за потребою, використовуються криміналістична лабораторія, зал судових засідань, технічно оснащений зал проведення наукових заходів, лігафонний кабінет, юридична клініка. Під час демонстрації матеріально-технічних ресурсів ЕГ мала можливість оглянути: локації студентського містечка, корпус дозвілля, студентську їдальню та кафе, Також продемонстровано умови проживання у гуртожитку (кімнати, кухня, тощо). Під час зустрічі із ЕГ здобувачі не висловили нарікань щодо умов проживання у гуртожитку. Для проведення занять у дистанційному форматі використовуються навчальні платформи Moodle, Google Meet. Навчально-методичні матеріали розміщені на платформі Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua>), також доступні за відповідним паролем, на сторінці бібліотеки (<https://lib.pdau.edu.ua/user>), робочі програми та силабуси ОК ОПП розміщено у вільному доступі (<http://surl.li/zeitid>). Всі навчальні корпуси ПДАУ під'єднані до мережі Інтернет, з вільним доступом Wi-Fi. Функціонує Автоматизована система управління (АСУ) (<https://asu.pdaa.edu.ua>), користуючись якою, здобувачі обирають вибіркові дисципліни, отримують інформацію щодо розкладу, журналів із оцінюванням. За допомогою АСУ здійснюються інші управлінські функції освітнім процесом.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

У ПДАУ доступ здобувачів і викладачів до інформаційних ресурсів, відповідної інфраструктури, необхідних для навчальної, викладацької та наукової діяльності в межах освітньої програми, надається безоплатно, що було підтверджено під час інтерв'ювання різних фокус-груп. Встановлено можливість користування на безоплатній основі бібліотечним фондом, бібліотечними сервісами, електронним репозитарієм; безоплатним є доступ до міжнародних наукових ресурсів і баз даних, зокрема, Scopus, Web of Science, (<https://www.pdau.edu.ua/content/biblioteka>). Як свідчить опитування різних фокус-груп, здобувачі вищої освіти на НПП мають можливість безоплатної перевірки робіт на плагіат (програма Turnitin) у визначеному у ЗВО порядку. Здобувачі вищої освіти можуть користуватися комп'ютерами із доступом до мережі Інтернет у відповідних лабораторіях, Wi-Fi у приміщеннях ЗВО. Інтерв'ювання різних фокус-груп (здобувачі, НПП, адміністрація ЗВО) свідчить про достатній рівень задоволеності освітніми ресурсами.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Під час зустрічей у різних фокус-групах, онлайн-трансляцій, вивчення документів та результатів опитування студентів ЕГ було з'ясовано, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти за ОПП та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. У всіх приміщеннях, продемонстрованих ЕГ, наявні засоби протипожежної безпеки, протипожежна сигналізація, плани евакуації із приміщень. За результатами онлайн-огляду приміщень, вивчення документів ЕГ зазначає, що ЗВО забезпечує дотримання відповідних санітарних умови стосовно площі приміщень, освітлення, технічної та протипожежної безпеки. ПДАУ має власні укриття, обладнані відповідно до вимог чинного законодавства. В укриттях, на інформаційних стендах в навчальних корпусах розміщено інформацію щодо поведінки під час повітряної тривоги, наявні вказівники про розміщення укриттів. Їх схему, інформацію про пункт незламності, що розташований на території університету, також розміщено на сайті ЗВО (<http://surl.li/yqamuf>). Функціонування платформ Moodle, Google Meet, Автоматизованої системи управління (АСУ) сприяє, за потреби, можливості вирішення здобувачами організаційних питань освітнього процесу без фізичного доступу до Університету. Всю необхідну інформацію про студентське містечко, у тому числі й щодо безпечного середовища, розміщено на сайті університету (<http://surl.li/tzteau>). Здобувачі вищої освіти та НПП мають можливість отримувати медичну допомогу у медичному пункті університету, який було продемонстровано під час онлайн-огляду. Інформація про медичний пункт розміщена також на сайті університету (графік роботи, телефони, інформація про види медичної допомоги тощо) (<http://surl.li/hmvprfx>). Врахування потреб та інтересів здобувачів за ОПП здійснюється шляхом проведення опитувань, безпосереднього спілкування із кураторами, адміністрацією ЗВО.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Університет забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти за ОП. Для реалізації цього завдання в Університеті створено цілісну інформаційно-технологічну інфраструктуру, що постійно удосконалюється. Про важливість комунікації здобувачів із НПП, адміністрацією та структурними підрозділами ЗВО наголошено у Статуті (<http://surl.li/yfvotc>) та Положенні про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (<http://surl.li/jhuiuu>). Інтерв'ювання у різних фокус-групах, аналіз документів, офіційного сайту університету та соціальних мереж свідчить, що комунікація здійснюється шляхом зустрічей (формальних та неформальних), обговорень, періодичних опитувань, розміщення інформації у відкритому доступі на сайті ЗВО, через соціальні мережі, розміщення інформації на інформаційних стендах, через роботу куратора, можливості як усних, так і електронних звернень до адміністрації Університету,

інституту, омбудсмена учасників освітнього процесу, наявності скриньок довіри, тощо. Інститут омбудсмена учасників освітнього процесу ПДАУ, як органу контролю за забезпеченням дотримання прав всіх учасників освітнього процесу, Помічницею омбудсмена є представниця студентського середовища, що також позитивно впливає на рівень довіри студентів. Наявність такого інституту є позитивною практикою університету. Разом із тим, інтерв'ювання здобувачів показало, здобувачі не до кінця розуміють механізм дії скриньок довіри як засобу комунікації із адміністрацією. Під час інтерв'ювання фокус-групи представників студентського самоврядування ЕГ мала можливість переконатися у його комунікативних функціях. У ЗВО функціонує психологічна служба, що здійснює консультування здобувачів, надає послуги, пов'язані з профорієнтацією та підготовкою до роботи за отриманою професією, вивчає найбільш прийнятні шляхи взаємодії із здобувачами; результати опитування свідчать, що здобувачі проінформовані про можливість звернення за психологічною підтримкою (<http://surl.li/cfdryx>). Під час інтерв'ювання здобувачі не висловили зауважень щодо освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

У ЗВО створено умови для здобуття вищої освіти особами з особливими освітніми потребами. Можливість реалізації права на освіту для таких осіб регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ (<http://surl.li/iodeeg>). Механізм реалізації передбачено Умовами доступності закладу освіти для навчання осіб з особливими освітніми потребами (<https://bit.ly/3Bghq4W>). ЕГ під час онлайн-перегляду матеріально-технічної бази мала можливість спостерігати, що корпуси університету, гуртожитки обладнані пандусами, наявні кнопки виклику, жовті смуги для людей зі слабким зором, навчальні аудиторії на першому поверсі, що можуть використовуватися за потреби. На сайті університету у вкладці бібліотека розміщено онлайн-бібліотеку для людей з вадами зору (<http://surl.li/purykf>). Робота ЗВО про забезпечення права на освіту осіб з особливими потребами сконцентрована не лише навколо категорії людей із обмеженими фізичними можливостями. Під час інтерв'ювання у різних фокус-групах було повідомлено про надання допомоги, консультування, вирішення певних побутових питань таких категорій як діти-сироти, учасники бойових дій, студентські сім'ї.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедури вирішення конфліктних ситуацій регулюються як чинним вітчизняним законодавством, так і низкою положень ЗВО: Положенням про порядок вирішення конфліктних ситуацій у ПДАУ (<https://bit.ly/3cHV2qw>), Положенням щодо протидії булінгу (цькуванню) у ПДАУ (<https://bit.ly/3PQpH3p>). Під час інтерв'ювання різних фокус груп ЕГ встановлено, що порядок вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО передбачає такі рівні: університетський (ректор, проректори, омбудсмен в ПДАУ (<https://bit.ly/3BibGaQ>), Комісія з етики та управління конфліктами (<http://surl.li/yqudqs>), фахівець уповноважений з питань запобігання та виявлення корупції (<https://bit.ly/3b1Z64C>), інститутський (директор, заступники) та кафедральний (куратор, викладач, завідувач кафедри). Інтерв'ювання різних фокус –груп свідчить, що учасники освітнього процесу обізнані як із формальними, так і неформальними шляхами вирішення конфліктних ситуацій. На сайті ЗВО розміщено адресу скриньки довіри (<http://surl.li/purykf>), за якою можна звертатися із вказаних питань. Такі ж скриньки розміщені в приміщенні інституту. Здійснюється особистий прийом керівництвом університету та інституту, наявні їхні електронні адреси для звернень. До врегулювання конфліктних ситуацій у ПДАУ залучається Студентський сенат ПДАУ (<https://bit.ly/3ctRjNi>). ЗВО здійснює моніторинг обізнаності та задоволеності здобувачів, процедурами вирішення конфліктних ситуацій. За період реалізації ОПП фактів звернень щодо вирішення конфліктних ситуацій зафіксовано не було, що підтверджує опитування здобувачів (<http://surl.li/fvxqwk>) та інтерв'ювання у різних фокус – групах. В університеті розроблено «Антикорупційну програму Полтавського державного аграрного університету» (<http://surl.li/qltflp>). В університеті працює фахівець з питань запобігання та виявлення корупції. На офіційному сайті університету розміщений механізм звернення за фактами виявлення корупції (<http://surl.li/vzucn>).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ відзначає достатньо високий рівень матеріально-технічного та навчально-методичного забезпечення ОП, що сприяє досягненню визначених цілей та ПРН. Налагоджений процес дистанційного навчання (платформи Moodle, Google Meet), функціонування АСУ, що дозволяє вирішувати низку питань організації навчального процесу в умовах воєнного стану. Наявний вільний безкоштовний доступ здобувачів та викладачів до інфраструктури та інформаційних ресурсів ЗВО. Позитивною практикою є функціонування інституту омбудсмена учасників освітнього процесу та його помічниці із студентського середовища. Робота ЗВО щодо забезпечення права на освіту осіб з особливими потребами сконцентрована не лише навколо категорії людей із обмеженими фізичними можливостями, а й інших категорій (діти-сироти, учасники бойових дій, студентські сім'ї).

Недоліки

Недоліки відповідно до підкритеріїв критерію 7 не виявлені.

Рекомендації

Адміністрації ННІ економіки, управління, права та ІТ ЕГ рекомендує провести роботу щодо ознайомлення здобувачів із алгоритмом дії скриньок довіри як засобу взаємодії із адміністрацією ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Регулювання процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП в ПДАУ забезпечено: Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАУ <http://surl.li/vbwnwk>; Положенням про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті в ПДАУ <http://surl.li/fsxwyk>; Методичні рекомендації з розроблення освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми I-III рівнів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті <http://surl.li/cktslu>; Положення про моніторинг якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ПДАУ <http://surl.li/gysvxo>. Ініціювати перегляд ОПП може її гарант, представники адміністрації ПДАУ, НПП, зайняті у її реалізації. Перегляд ОПП відбувається на постійній основі, не рідше 1 разу на рік. Також при внесенні змін були враховані додатково побажання роботодавців щодо оновлення освітніх компонентів. Проект ОПП погоджується РЗЯВО спеціальності у разі відповідності нормативним вимогам. Далі він розміщується на сайті ПДАУ для ознайомлення та громадського обговорення протягом 1 місяця. Після чого робочою групою у 7-денний строк відбувається аналіз пропозицій та їх узагальнення, схвалення чи відхилення з подальшим внесенням змін до проекту ОПП. Після чого подається до розгляду на засіданні каф., схвалення радою вищої освіти спеціальності, позитивне рішення якої є підставою для передачі матеріалів на розгляд вченої ради ННІ ЕУПТ і затвердження вченою радою ПДАУ, та подальшого введення в дію наказом ректора. Удосконалено зміст ОК «Актуальні проблеми конституційного права, адміністративного права та адміністративного судочинства в Україні» та «Актуальні проблеми кримінального права та кримінального процесу», «Правове регулювання міжнародних відносин: публічний та приватний аспекти». Змінено ОК «Правове регулювання сільськогосподарського товаровиробництва» на нову ОК «Актуальні проблеми аграрного, земельного та екологічного права».

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

До систематичного моніторингу та перегляду ОПП у ПДАУ здобувачі залучені за допомогою системи бесід, участі в засіданнях робочої групи зі стейкхолдерами, опитування та анкетування, яке ініціюється та проводиться кафедрою, відділом моніторингу та забезпечення якості освіти (ВМЗЯО), відділом сприяння працевлаштуванню студентів і випускників, навчальним відділом, ННЦ інформаційно-комунікаційних освітніх технологій та освіти дорослих, психологічною службою. Під час зустрічі здобувачі заявили, що опитування проводиться анонімно з використанням он-лайн анкетування. До складу робочої групи із розробки нової редакції ОПП у 2023 рр. було залучено здобувача Романчук І., а у 2024 р. Шестерікова Д. Їх побажання та рекомендації було враховано при розробці проектів та затвердженні остаточних редакцій ОП. Органи студентського самоврядування ПДАУ є рушійною силою, яка сприяє розвитку систем внутрішнього забезпечення якості освіти через залучення представників студентського самоврядування у обговорення та удосконалення організації освітнього процесу, внесення рекомендацій щодо змісту ОП, участі у заходах щодо забезпечення якості вищої освіти. Представники студентського самоврядування входять до складу Ради з якості вищої освіти та вченої ради ПДАУ. По кожній з навчальних дисциплін також проводиться анкетування на платформі АСУ у кабінеті студента <https://bit.ly/3PoFQgu>. Результати анкетування є підставою для прийняття рішень щодо врахування потреб та інтересів здобувачів, напрямів удосконалення якості освітніх послуг.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Під час зустрічі з роботодавцями ЕГ вдалось встановити дійсну спільну діяльність під час спільних професійних заходів та надання роботодавцями баз практик для здобувачів. Вони також виступають у ролі членів робочої групи із розробки ОПП та як зовнішні рецензенти <http://surl.li/ckunke>. Вони також залучені до процесу забезпечення якості ОПП шляхом надання консультацій НПП, проведення круглих столів, тренінгів, конференцій тощо.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Гарант ОПП зазначив, що кафедра постійно підтримує зв'язок з випускниками цієї ОП. В Університеті існує практика збору інформації про працевлаштування випускників, яка постійно оновлюється кураторами та завідувачами, які оприлюднюють її серед здобувачів. Можливостями кар'єрного розвитку в ПДАУ займається відділ сприяння працевлаштуванню студентів і випускників <https://bit.ly/3zJmTzP> разом з ННІ ЕУПІТ та кафедрою. Збирання інформації щодо працевлаштування та кар'єрного зростання випускників здійснюється шляхом неформального спілкування між гарантом, НПП кафедри та випускниками ОПП у формі бесіди та опитування з метою визначення сильних та слабких сторін з огляду на практичну значимість отриманої випускником підготовки. Щорічно в Університеті проводиться ярмарок вакансій та постійне залучення роботодавців у форумах, конференціях тощо. В основному з випускниками комунікують через соцмережі. Під час зустрічі з випускниками було підтвержені факти, щодо працевлаштування випускників за фахом.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

ЕГ переконалася, що сторони освітнього процесу зацікавлені у вдосконаленні ОП. Моніторинг здійснюється на рівні кафедри, інститутів/факультетів та на загально університетському рівні. Упродовж існування ОПП було виявлено та виправлено недоліки (вдосконалено робочі програми та силабуси ОК; систематизовано та оновлено сторінку кафедри підприємництва і права; продовжено роботу щодо популяризації принципів АД серед НПП та здобувачів; удосконалено систему щодо запобігання та виявлення академічного плагіату). В ПДАУ запроваджено практику щорічного моніторингу: професійної активності членів групи забезпечення освітнього процесу; задоволеності здобувачів якістю освітньої діяльності за ОП, наукової діяльності, освітнього середовища, методів та форм викладання та контролю тощо; співпраці із стейкхолдерами у напрямі удосконалення ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація цієї ОПП проводиться вперше.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Студенти впливають на процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, делегуючи своїх представників в колегіальні органи; надають рекомендації щодо покращення змісту ОП; беруть участь у розробленні, перегляді ОП, опитуваннях щодо оцінювання ОП. На ННІ ЕУПІТ покладено відповідальність за провадження і реалізацію заходів внутрішнього забезпечення якості, організацію і контроль освітнього процесу, проведення моніторингу ОПП щодо її відповідності тенденціям розвитку галузі. Радою з якості ВО ПДАУ визначаються напрями навчальної, наукової і організаційної роботи з питань забезпечення якості освіти, підвищення ефективності та удосконалення освітнього процесу. Формуванню культури якості освіти в Університеті сприяє чіткий розподіл компетенцій між структурними підрозділами ПДАУ у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти регулюється «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАУ». Існують такі рівні функціонування системи забезпечення якості освіти: 1) - здобувачі; 2) - кафедри, гаранті ОП, проектні групи, викладачі, роботодавці; 3) - інститут (директорат, вчена рада, рада з якості ВО спеціальності, студ. Сенат) –; 4) – структурні підрозділи, відповідальні за систему забезпечення якості освіти (рада з якості ВО ПДАУ, ВМЗЯО, самоврядні організації здобувачів); 5) - наглядова рада, ректор, вчена рада.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ робить висновок про відповідність цього критерію рівню В. Так, що процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП регулюються внутрішньою документацією, якої ЗВО дотримується на практиці. Також ЕГ переконалася, що здобувачі залучаються до удосконалення ОПП. На ОПП налагоджена співпраця з роботодавцями. ЗВО співпрацює з випускниками через спільні заходи. ЗВО формує культуру якості.

Недоліки

Недоліки за критерієм 8 відсутні

Рекомендації

ЕГ рекомендує гаранту поглиблювати форми моніторингу кар'єри випускників за спеціальністю 081 Право, наприклад відображенням успішних прикладів на сайті ПДАУ (як це організовано в межах інших ОПП).

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Під час спілкування з представниками студентського самоврядування, здобувачами, НПП та гарантом цієї ОПП, ЕГ переконалася, що їм відомо про їхні права та обов'язки. Права та обов'язки учасників освітнього процесу регулюються Колективним Договором, Статутом ПДАУ, Умовами доступності закладу освіти для навчання осіб з особливими освітніми потребами та іншими Положеннями, <http://bit.ly/3Yh9hab>, <https://bit.ly/3UffUse>, <https://bit.ly/3NxKJoJ> тощо. Для захисту прав усіх учасників освітнього процесу введено посаду омбудсмена учасників освітнього процесу <https://bit.ly/4f6abNi>. Здобувачі на зустрічі зазначили, що на сайті ЗВО та у соціальних мережах університету можуть знайти всю необхідну інформацію про свої права та обов'язки, а у разі виникнення будь-яких запитань звертаються до омбудсмена, гаранта, НПП; заявили, що у разі порушення їхніх прав процедури вирішення таких ситуацій знають. Отже, зрозумілим є те, що у ЗВО існує внутрішня нормативно-правова документація, а також здобувачі знають і розуміють свої права та дотримуються обов'язків.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Під час онлайн-зустрічі, гарант ОПП вказав, що проєкт ОПП вчасно публікується на сайті ЗВО. На сайті опубліковано проєкт освітньої програми з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін <https://bit.ly/3NzXbnq>. Зауваження, пропозиції та рекомендації щодо ОПП можна надсилати на електронну пошту гаранта oleksandr.kalian@pdau.edu.ua.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної

освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Інформацію про ОПП, включно з її цілями, очікуваними результатами навчання та освітніми компонентами розміщено у відкритому доступі на офіційному сайті ПДАУ за посиланнями: <https://bit.ly/4fePmQ5>, <https://bit.ly/3VTysrS>. Інформація легко доступна, структурована, викладена у зручному форматі для перегляду на сайті, що задовольняє потреби різних користувачів, включаючи абітурієнтів, студентів, роботодавців, контролюючих органів тощо. Інформація відповідає вимогам українського законодавства щодо публічності та прозорості діяльності ЗВО. ЗВО своєчасно оновлює та публікує інформацію на офіційному веб-сайті.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Наявні процедури та процеси відповідають вимогам Критерію 9 за підкритеріями 9.2 та 9.3, тому що всі учасники освітнього процесу добре поінформовані про свої права та обов'язки, а також знають про всі текстові документи ЗВО, з якими можна ознайомитись на офіційному сайті ЗВО. За підсумком ЕГ позитивними практиками є: 1) внутрішні нормативні документи, які регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу; 2) своєчасна та систематична робота з інформаційного наповнення сайту ПДАУ; 3) можливість долучитися до покращення ОП, шляхом внесення пропозицій, зауважень та рекомендацій на електронну пошту гаранта.

Недоліки

Здобувачі недостатньо ознайомлені з процедурами вирішення конфліктних ситуацій.

Рекомендації

ЕГ рекомендує гаранту забезпечити ознайомлення здобувачів з процедурами у випадку наявності скарг з питань організації освітнього процесу чи конфліктних ситуацій протягом поточного навчального року.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувані разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Найважливіша практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ID54547.pdf</i>	PQuCg9IxmRaBzcFRdh5O8Lyw8sEaMN92lui/yKTK Sug=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Дикий Олег Вікторович

Члени експертної групи

Обрусна Світлана Юріївна

Балаж Юлія Іванівна